

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach	2
Ničí ČORAZ MLADŠÍCH	3
Tlač, Zdravie - špeciál, 7. 7. 2021	
Sclerosis multiplex – ochorenie mladých	5
Tlač, Magazín zdravia, 7. 7. 2021	
8 dôvodov, prečo si pre dovolenku s deťmi vybrať Košice. Teraz s najnovším Košickým detským pasom	7
Online, dennikn.sk, 6. 7. 2021, 22:01	
5. júla podvečer patrilo Svätoplukovo námestie Akademickej Nitre 2021	9
Online, nitralive.sk, 6. 7. 2021, 21:29	
Foto: Akademická Nitra 2021 spoznala svojich víťazov: Laureátmi festivalu sú súbory Hornád a Aurora Borealis	10
Online, nitraden.sk, 6. 7. 2021, 9:00	
Na Akademickej Nitre sa predstaví 16 folklórnych súborov zo 4 krajín	11
Online, webmagazin.teraz.sk, 6. 7. 2021, 11:28	
Na Akademickej Nitre sa predstaví 16 folklórnych súborov zo 4 krajín	12
Online, skolske.sk, 6. 7. 2021, 10:11	
Schválená regionálna stratégia má podporiť inovácie	13
Online, obecne-noviny.sk, 6. 7. 2021, 11:40	
Fakulty a ústavy UPJŠ	14
Historickú zeleň sa podarilo zachrániť	15
Televízia, Televízne noviny, 4. 7. 2021, 20:02	
Sclerosis multiplex – ochorenie mladých	17
Tlač, Magazín zdravia, 7. 7. 2021	
Univerzitné pracoviská	19
5. júla podvečer patrilo Svätoplukovo námestie Akademickej Nitre 2021	20
Online, nitralive.sk, 6. 7. 2021, 21:29	
Foto: Akademická Nitra 2021 spoznala svojich víťazov: Laureátmi festivalu sú súbory Hornád a Aurora Borealis	21
Online, nitraden.sk, 6. 7. 2021, 9:00	
Schválená regionálna stratégia má podporiť inovácie	22
Online, obecne-noviny.sk, 6. 7. 2021, 11:40	

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Ničí ČORAZ MLADŠÍCH

7. 7. 2021, Zdroj: **Zdravie - špeciál**, Strany: 70, 71, 72, 73, Vydavateľ: News and Media Holding, a.s., Autor: Dáša Balogová. Sentiment: **Negatívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**
Vytlačných: 20 000 ks GRP: 4,96 OTS: 0,05 AVE: 16639,87 Eur

Rubrika: špeciál

Cievna mozgová príhoda sa počas pandémie začala týkať neobvykle neskorých ročníkov. Čo je vo veci?

Aj u zdravých

Cievna mozgová príhoda je už známou komplikáciou covidu. Môže ju vírus spustiť aj u predtým úplne zdravého človeka? „Áno. Počas infekcie vírus pôsobí proti receptorom vo výstelke ciev. Tu dochádza k zápalovým zmenám. Vzniknutá systémová zápalová odpoveď vedie k zvýšenej zrážavosti krvi. To je nezávislé od toho, či človek mal predtým nejaké rizikové faktory alebo nie. Túto situáciu navodí práve COVID-19,“ hovorí neurologička prof. MUDr. Zuzana Gdovinová, CSc. z Neurologickej kliniky **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

COVID-19 vyvoláva systémový zápal v organizme a pravdepodobne to je jeden z pôvodcov hyperkoagulačného stavu, teda zvýšenej tvorby krvných zrazenín, vysvetľuje Zuzana Gdovinová. „V malých aj veľkých cievach mozgu vznikajú krvné zrazeniny, ktoré sú príčinou cievnej mozgovej príhody. Samozrejme, nedôjde k tomu u každého. Podľa literatúry sa tento stav týka zhruba 20-50 % pacientov po prekonaní covidu.“

Pri ťažšom priebehu

V podobnom riziku krvnej zrazeniny je obézny človek s vysokým tlakom ako štyridsaťročný športovec po covid! „Cievne mozgové príhody teraz dostáva veľa mladších pacientov, ktorí ich predtým nemali. Riziko krvných zrazenín je väčšie u pacientov, ktorí mali ťažší priebeh covidu ako u tých s ľahším priebehom. Toto riziko je časté u mladších. Pandémia priniesla špeciálnu situáciu. Hyperkoagulačný stav však môže nastať aj bez infekcie covidom, ostatné rizikové faktory sú tu stále,“ hovorí neurologička.

Treba sledovať

U človeka, ktorý prekonal covid, by sa mali sledovať koagulačné parametre, upozorňuje neurologička Gdovinová. „V prípade zvýšenej zrážavosti krvi by mal užívať nízkomolekulárny heparín ako prevenciu cievnej mozgovej príhody. Dávka závisí od priebehu covidu. Udáva sa, že riziko je väčšie u pacientov s ťažším priebehom ako s ľahším.“

Ak náhle vznikne...

slabosť končatín na jednej strane tela porucha reči poklesne ústny kútik trpnutie končatín na jednej strane porucha vyjadrovania porozumenia reči, chôdze a postoja, teda rovnováhy dvojité videnie silná bolesť hlavy ... okamžite kontaktujte rýchlu záchranu pomoc. Ide o príznaky cievnej mozgovej príhody.

Covid-necovid

Veľa sa hovorí aj o druhotných úmrtiach spojených s covidom pre nemožnosť poskytnúť zdravotnú starostlivosť v dostatočnej kvalite pre zahŕtenosť nemocníc. Podľa neurologičky však každý, kto počas pandémie prišiel do nemocnice s cievnu mozgovou príhodou, dostal rovnakú akútnu starostlivosť ako pred covidom. „To svedčí o tom, že manažment týchto pacientov máme už celkom dobre vypracovaný. Aj pacient s covidom, ktorý dostane mŕtvicu, dostane akútnu starostlivosť. Snažíme sa, aby liečbu dostali všetci, ktorí to potrebujú.“

Na mladých

Krvnými zrazeninami nás vystrašil nielen COVID-19, ale aj niektoré vakcíny naň. Ako a prečo vznikajú a naozaj máme dôvod na obavy? Existuje istá podobnosť, týka sa predovšetkým mladých ľudí a pokojne takých, ktorí sa predtým javili úplne zdraví. „Najzávažnejšími vedľajšími účinkami sú veľmi zriedkavé prípady neobvyklých krvných zrazenín s nízkym počtom krvných doštičiek, ktorých výskyt sa odhaduje na 1 prípad zo 100 000 očkovaných ľudí. Výhody lieku od AstraZeneca však prevažujú nad jeho rizikami u dospelých všetkých vekových skupín,“ upokojuje Európska lieková agentúra (EMA) aktuálne na svojej stránke. Napokon z pohľadu všetkých zaočkovaných je hlásených úmrtí minimálny počet, hoci varovanie pred nimi do príbalových letákov muselo pribudnúť. Po vakcínach od spoločnosti AstraZeneca sa zrodilo podozrenie z tvorby krvných zrazenín aj pri vakcíne od Johnson & Johnson.

Výskyt krvných zrazenín po očkovaní proti covidu sa odhaduje na 1 prípad zo 100 000 očkovaných ľudí.

Až o dva týždne

Krvné zrazeniny po očkovaní vakcín od AstraZenecy a Johnson & Johnson sa objavujú dva až tri týždne po vpichu. Rizikové sú najmä mladšie ženy. Krvné zrazeniny sa pritom vyskytovali väčšinou na neobvyklých miestach, ako žily v mozgu, v bruchu a v teplotách spolu s

nízkou hladinou krvných doštičiek a niekedy krvácaním.

Vyšetrite sa

Ak vám do dvoch až troch týždňov po očkovaní zistia znížený počet krvných doštičiek, mali by vás vyšetriť na príznaky krvnej zrazeniny, a podobne s trombózou vyšetriť na počet krvných doštičiek, odporúča EMA.

Imunitná odpoveď?

Podľa odborníkov jedným z prijateľných vysvetlení kombinácie krvných zrazenín a zníženého množstva krvných doštičiek by mohla byť imunitná odpoveď, ktorá vedie k stavu podobnému u pacientov liečených heparínom, liekom na zníženie zrážavosti krvi. Ako informuje EMA, proces, ako by mohla vakcína spustiť zrazeninu, sa stále skúma. Výbor pre hodnotenie rizík liekov agentúry EMA nateraz pokračuje v podrobnom skúmaní neobvyklých krvných zrazenín aj u vakcín Moderna a od Pfizeru.

Áno, aj tak

OČKOVAŤ

Podľa odporúčania ministerstva zdravotníctva aj so zriedkavými poruchami krvácania alebo ak užívate lieky na zrážanie krvi by ste sa mali proti COVID-19 očkovať. Vakcínu a spôsob jej podania však určite konzultujte so svojim hematológom.

PREČO mladé ženy?

Ženy sú všeobecne náchylnejšie na autoimunitné ochorenia i tvorbu krvných zrazenín pre hormón estrogén. Mladé ženy navyše častejšie užívajú hormonálnu antikoncepciu ako staršie.

Autor: Text: Dáša Balogová Foto: Shutterstock

Sclerosis multiplex – ochorenie mladých

7. 7. 2021, Zdroj: **Magazín zdravia**, Strana: 25, Vydavateľ: **Petit Press**, Autor: **bm**, Sentiment: **Negatívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Vytlačených: 8 256 ks GRP: 1,73 OTS: 0,02 AVE: 731,63 Eur

Podľa odborníkov je dôležité, aby sa pacienti so sclerosis multiplex začali liečiť včas – najneskôr do dvoch rokov od nástupu ochorenia. Alarmujúce je, že „esemka“, ako pacienti chorobu familiárne volajú, sa týka najmä mladých ľudí medzi 20. a 30. rokom života.

Čím neskoršia je diagnostika a liečba, tým majú pacienti horšiu prognózu. Stávajú sa so cialnoekonomickou záťažou pre štát, sú odkázaní na pomoc blízkych a vytrhnutí z bežného života často prichádzajú o zamestnanie a kontakt s okolitým svetom. Len 48 % pacientov s diagnostikovanou sclerosis multiplex je zamestnaných a rovnaké percento má prístup k rehabilitačnej zdravotnej starostlivosti. Práve rehabilitácia je dôležitou súčasťou liečebného procesu, upozorňujú odborníci.

slová pacientKy

„Sclerosis multiplex mi diagnostikovali v mojich 24 rokoch počas štúdia na vysokej škole. Vysokoškolské štúdium som dokončila aj vďaka skorej diagnostike a nasadeniu liečby. Pravdou je, že hľadať si zamestnanie je pre pacienta s roztrúsenou sklerózou alebo akýmkoľvek iným znevýhodnením náročné. Vyžaduje to veľkú mieru tolerancie od zamestnávateľa. Ja, našťastie, pracujem a som za to vďačná,“ hovorí pacientka Barbora Strašíková. Zároveň dodáva: „Viem, že mladých ľudí s príznakmi ochorenia je na Slovensku viac. Je preto dôležité, aby nepodceňovali prvé symptómy ochorenia a vyhľadali pomoc včas. Roztrúsená skleróza je ochorením mladých ľudí a ich život závisí od toho, ako rýchlo sa začnú liečiť.“

Rozdiely v eú

Napriek tomu, že Európska únia združujúca 27 členských krajín sa snaží o jednotnú harmonizovanú zdravotnú politiku, prístup k diagnostike, liečbe či rehabilitačnej starostlivosti je v jednotlivých krajinách značne odlišný. Podľa prieskumov sa v roku 2018 liečilo liekmi len 57 percent pacientov s týmto ochorením. Finančné problémy a preplácanie dostupnej a modernej liečby sú totiž hlavnou bariérou v zlepšení starostlivosti o pacientov. Problémom je aj zdĺhavé uvádzanie nových inovatívnych terapií na jednotlivé trhy v rámci členských krajín EÚ.

Rehabilitačná starostlivosť

Obrovské rozdiely sú aj v oblasti rehabilitačnej zdravotnej starostlivosti. Až 52 percent pacientov v Európe nemá prístup k fyzickej rehabilitácii, čo následne zhoršuje ich zdravotný stav. „Pacienti so sclerosis multiplex, ktorým nie je včas poskytnutá efektívna liečba, súčasťou ktorej by mala byť aj rehabilitácia, sa veľmi rýchlo stávajú neschopnými pracovať a starať sa o seba – ostávajú odkázaní na pomoc rodinných príslušníkov a predstavujú pre štát zvýšené ekonomické náklady,“ upozorňuje prof. MUDr. Zuzana Gdovinová, CSc., FESO, FEAN, prezidentka Slovenskej neurologickej spoločnosti a prednostka Neurologickej kliniky LF **UPJŠ** a UNLP v Košiciach.

Komplexný prístup

Optimálny manažment pacientov so sclerosis multiplex by mal presahovať z oblasti zdravotníckej starostlivosti do oblasti vzdelávania, zamestnanosti a sociálnej starostlivosti. „Krajiny, ktoré nepodporia zamestnanosť pacientov so sclerosis multiplex a ich opatrovateľov na to v konečnom dôsledku doplatia vyššími nákladmi na zdravotnú starostlivosť a sociálnu podporu,“ hovorí prof. Gdovinová. Prognóza zdravotného stavu, kvalita a dĺžka života pacientov pritom závisí od toho, ako rýchlo im je stanovená diagnóza a nasadená liečba. „Stanovenie diagnózy nie je vôbec ľahké, keďže prvé príznaky sclerosis multiplex môžu byť rôznorodé, a preto tomuto ochoreniu hovoríme aj choroba „tisícich tvárí“, vysvetľuje Jarmila Fajnorová, prezidentka Slovenského zväzu sclerosis multiplex. Presné príčiny ochorenia nie sú známe, avšak pravdepodobne sú to genetické faktory, vírusy, vplyv vonkajšieho prostredia či vzdialenosť od rovníka. „Platí, že čím bližšie k rovníku žijeme, tým menej chorých na stotisíc obyvateľov zaznamenávame. Súvisí to najmä s vitamínom D a podielom slnečného žiarenia,“ dodáva Jarmila Fajnorová.

podceňovanie symptómov

Najčastejším problémom včasnej diagnostiky býva podceňovanie alebo zlé vyhodnotenie symptómov, ako je napríklad pretrvávajúce trpnutie končatín, závraty či nevysvetliteľná únava. Až výraznejšie symptómy, ako poruchy zraku, výslovnosti, slabosť končatín či problémy s chôdzou privedú pacienta k lekárovi. „Prístup lekárov, modernejšie diagnostické a liečebné metódy a existencia špecializovaných SM centier dnes výrazne zlepšujú zdravotnú starostlivosť o pacientov so sclerosis multiplex. Pacienti by preto nemali podceňovať možné príznaky ochorenia a v prípade pochybností o svojom zdravotnom stave by mali rozhodne čím skôr navštíviť lekára,“ hovorí MUDr. Marianna Vitková PhD., predsedníčka Sekcie sclerosis multiplex Slovenskej neurologickej spoločnosti a neurologička Neurologickej kliniky LF **UPJŠ** a UNLP v Košiciach.

diagnostické metódy

Určenie diagnózy výrazne pomáha magnetická rezonancia, vyšetrenie mozgovomiechového moku a evokovaných potenciálov, predovšetkým zrakových. Práve skorá diagnostika a včasné nasadenie efektívnej liečby sú základným kameňom úspechu kvalitného života pacientov s diagnostikovanou sklerózou. „Najlepšie výsledky dosahujú pacienti, ktorým bola podaná efektívna liečba do dvoch rokov od diagnostiky ochorenia, upozorňuje MUDr. Marianna Vitková, PhD.

Autor: (bm)

8 dôvodov, prečo si pre dovolenku s deťmi vybrať Košice. Teraz s najnovším Košickým detským pasom

📅 6. 7. 2021, 22:01, Zdroj: dennikn.sk , Vydavateľ: N Press, Autor: jana.brisudova@projektn.sk, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Užívateľov za deň: 254,7 tis. GRP: 5,66 OTS: 0,06 AVE: 1426,80 Eur

Premýšľate, akou dovolenkou prekvapiť vaše deti? Chcete spojiť dobrodružstvo a zábavu so spoznávaním nových miest? Košice sú vašou nasledujúcou zastávkou a aktuálna sezóna je pre rodinný výlet tá najlepšia! Zažite mesto s Košickým detským pasom – ilustrovaným sprievodcom vyše 21 lokalitami s dizajnovými samolepkami, neviditeľnou postavičkou dobrodruha Bukiho a možnosťou vyhrávať skvelé odmeny a ceny! Vyzdvihniete si ho vo Visit Košice Infopointe na Hlavnej 59. A na aké miesta vás Košický detský pas spolu s Bukim zavedie?

Najväčšia zoologická záhrada na Slovensku

Návštevu v najväčšej zoologickej záhrade na Slovensku nikdy nič nepokazíte. V ZOO Košice sa môžete zoznámiť s až 300 druhmi zvierat. A vedeli ste, že je domovom pre viac ako 1800 živočíchov? Časopriestor tu naberá akosi iné rozmery, a preto sa sem vyberte s vašou rodinou pokojne aj na celý deň.

Okrem krásnych výhľadov na kavečianske kopce sú tu možnosti sledovať kŕmenie zvierat, zájsť do <https://www.dinopark.sk/sk/kosiceDinoParku> a obdivovať repliky dávnych veľjašterov, obedovať v miestnej reštaurácii alebo si dokonca objednať noc v zoo – kto by predsa netúžil spať medzi vlkami? So zážitkami z košickej zoologickej záhrady z nadšenia rozhodne len tak ľahko nezaspíte.

Domov prehistorickej rastliny z dôb dinosaurů

Aj vás zelená farba upokojuje? Spočítajte všetky jej odtiene v [https://www.upjs.sk/pracoviska/botanicka-zahrada/Botanickej zahrade UPJŠ](https://www.upjs.sk/pracoviska/botanicka-zahrada/Botanickej_zahrade_UPJŠ) na Mánesovej ulici, kde sa dostanete krátkou prechádzkou z centra mesta. Putujte spolu s vašou rodinou spletitými chodníkmi pomedzi zelené plochy, vlhké skleníky, tropické vetvy a obdivujte divoké kombinácie farieb rastlín z celého sveta. Ako čerešnička na torte komplexu tróni wolémia vznešená, ktorú nájdete hneď pri vchode.

Mimo klasických prehliadok sa tu organizujú výstavy orchideí, motýľov, koncerty, botanikiáda a mnoho iného. Rezervujte si dátumy na detskú prehliadku, kde sa rastliny ohmatávajú, ochutnávajú a ovoniávajú alebo na detské letné koncerty na túto sezónu.

Roztočte to v Košiciach so zážitkami na celé dni. Inšpirujte sa týmito výletmi.

Zatajte dych v Katovom byte a temnej väznici

História, ktorej sa (už) netreba báť. Odhaľujte tmavú, no neoddeliteľnú súčasť dôb minulých v [https://www.vsmuzeum.sk/portfolio-item/miklusova-vaznica/Miklušovej väznici](https://www.vsmuzeum.sk/portfolio-item/miklusova-vaznica/Miklušovej_vaznici), jednu minútu od centra mesta a Hlavnej ulice. V rámci väznice si pre spoznávanie minulých storočí so zatajeným dychom obzriete Katov byt zo 17. storočia i lapidárium. Premýšľajte o príbehoch, ktoré sa v týchto gotických domoch v historickom centre museli diať!

Replika tureckej pevnosti Františka II. Rákocziho

Kto by nechcel navštíviť repliku tureckej pevnosti na skok od centra mesta? <https://www.vsmuzeum.sk/rodosto/Rodošto>, teda pamätný dom Františka II. Rákocziho, je kópiou domu v tureckom meste Tekirdağ na brehu Marmarského mora, kde tento šarišský župan strávil posledné roky – určite aj s myšlienkami na svoje rodisko na Tokaji, v obci Borša.

Zájdite si sem pre čriepky histórie, ktoré vyformovali túto krajinu a jej bývalé štátne útvary, rovnako ako jednu z jej hlavných postáv, sedmohradské knieža z rodu Rákociovcov.

Hangáre leteckých špeciálov

Zalietajte si do výšin a pýtajte sa na tajomstvá beztiaže! Pripravte sa na skutočne dychberúcu výstavu vládnych špeciálov, vrtuľníkov a lietadiel. Nájdete tu okrem iného aj najrýchlejšie stíhačky, bombardéry, vetrone či americkú vojenskú helikoptéru. Vaše deti uchvátia aj expozícia s maketami historických lietadiel alebo navigačnými a meracími prístrojmi. Obzrite si tiež vládny špeciál, v ktorom sa vozili vlády aj hokejový tím, priamo z kokpitu.

Do košického <http://www.stm-ke.sk/index.php/sk/pobocky-2/muzeum-letectva> Múzea letectva sa dostanete autobusovou linkou 23, ktorá vedie na zastávku Letisko Košice. Múzeum je súčasťou [http://www.stm-ke.sk/index.php/sk/Slovenského technického múzea](http://www.stm-ke.sk/index.php/sk/Slovenskeho_techickeho_muzea), takže neváhajte a navštívte aj jeho ostatné pobočky.

Chcete spojiť návštevu mesta s ďalšími výletmi v okolí? Navštívte tieto 4 turistické trasy.

Čaro bábkového sveta

Čo by to bol za výlet, ak by ste nezažili veľkolepé predstavenie v [https://www.bdke.sk/Bábkovom divadle Košice](https://www.bdke.sk/Bábkovom-divadle-Košice) ? Zažite neopakovateľné momenty až v rámci dvoch hracích priestorov, a to na skok od centra mesta. Na bábkové divadielko si odskočte do bábkovej sály na Alžbetinu ulicu alebo do veľkej sály, nazývanej tiež scéna Jorik, na Tajovského ulici.

V programe divadla už teraz nájdete premiéry na nadchádzajúcu sezónu. Pre fanúšikov festivalov je rozhodne najlepšou sezónou na návštevu leto – v júni divadlo pravidelne organizuje dni bábkového divadla a hier pre rodiny, Virvar, ktorého sa zúčastňujú divadlá zo Slovenska i zahraničia. Vitajte vo svete divadla ešte z čias staroveku, ktoré deťom i dospelým rozvíja fantáziu a podporujú tvorivosť.

Stovky metrov pod zemským povrchom

Vaše deti neuspokojí len tak hocičo a sú až po uši v dimenziách vedy a techniky? Tak potom je Steelpark – park vedy tým pravým orechovým pre ich zvedavé hlavičky a dobrodružné duše. Vydajte sa na púť na hneď niekoľko poschodí s interaktívnymi inštaláciami, hlavolamami alebo ozajstnými robotmi, ktorým môžete potriať rukou a pozdraviť sa s nimi. Alebo sa trebárs preskákať až stovky metrov pod zemský povrch.

To všetko nájdete v komplexe Kasárne/Kulturpark, kam sa dostanete pešou prechádzkou z centra mesta. Vzdelávanie musí byť predsa v prvom rade zábava!

Historický detský vláčik cez divoké údolie

Na záver to najlepšie – a v tom najlepšom sa v Košiciach neprestáva! Vyberte sa na výlet historickou [https://www.detskazeleznica.sk/Detskou železnicou](https://www.detskazeleznica.sk/Detskou-zeleznicom-ze-stanice-Cermel) zo stanice Čermel v zelenkastom údolí, kde to žije takmer ako v džungli. Na drevených lavičkách detského vláčika sa vydáte na fantastickú cestu na <https://www.alpinkakosice.sk/Alpinku> – najuniverzálnejšie zábavné stredisko, ktoré má všetkého nadostač.

Nájdete tu okrem reštaurácií, ohnísk či cyklochodníkov aj lanový park pre malých i veľkých – Tarzániu – kde deti okúsia, čo naozaj znamená odvaha. V prvom rade si však užívajte zážitkovú jazdu, na ktorú len tak skoro nezabudnete. Detská železnica tu premáva už od polovice 20. storočia.

Svoj najnovší Košický detský pas si vyzdvihnute vo vynovenom Visit Košice Infopointe. Zbierajte navštívené miesta, lepte si nálepky po každej zastávke, získavajte cestovateľské hodnosti a vyzdvihujte si odmeny. Zároveň súťažíte o rodinný víkendový pobyt v hoteli Bankov plný zážitkov! Čakáme vás na Hlavnej 59 v Košiciach.

Autor: Andrea Petrovčinová pre Visit Košice

Realizované s finančnou podporou Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky .

Autor: jana.brisudova@projektn.sk

5. júla podvečer patrilo Svätoplukovo námestie Akademickej Nitre 2021

6. 7. 2021, 21:29, Zdroj: nitralive.sk, Autor: Michal Šimonek, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Užívateľov za deň: 26.6 tis. GRP: 0,59 OTS: 0,01 AVE: 253,59 Eur

Prosím, ohodnoťte

Akademická Nitra 2021 už pozná svojich víťazov. Medzinárodná porota určila spomedzi 16 súborov dvoch Laureátov, ktorí okrem iného získali tradičný ozembuch s hlavou čerta. Udelila tiež ďalšie mimoriadne ocenenia.

Pondelok 5. júla podvečer patrilo Svätoplukovo námestie Akademickej Nitre 2021 – Galaprogramu a vyhlasovaniu víťazov. Podujatiu prišlo nielen ideálne počasie ale aj divácka kulisa - zaplnené hľadisko búrlivým potleskom odmenilo dynamické vystúpenia folkloristov i zástupcov ocenených súborov.

Oficiálnej časti festivalu predchádzala poludňajšia generálka folklórnych súborov v areáli Študentského domova Zobor. Nadšenie a dobrá nálada sa preniesla o 14. h aj na Študentský domov Nitra, kde zástupcov účastníkov festivalu prijali a prihovorili sa im predstavitelia nitrianskych univerzít, Nitrianskeho samosprávneho kraja a Mesta Nitra - rektor UKF v Nitre Libor Vozár, primátor prorektor účastnených privítala riaditeľka Organizačného úseku AN 2021 Jana Depešová, ktorá podujatie moderovala.

Súčasťou prijatia zástupcov folklórnych súborov bolo aj odovzdanie Diplomov za účasť na Akademickej Nitre 2021 – spolu s upomienkovými darčekom od oboch univerzít, NSK a Mesta Nitra si ich zástupcovia súborov prebrali z rúk prezidenta AN 2021 a prorektora pre vonkajšie vzťahy a sociálne veci Miroslava Tvrdoňa.

Príjemne uvoľnená atmosféra sa z ŠD Nitra presunula aj na Svätoplukovo námestie, kde sa uskutočnil Galaprogramom Academia Universitatis. Svoje umenie tu divákovi predstavila časť folklórnych súborov – domáci Zobor, Gymnik a Technik z Bratislavy, Trnafačan z Trnavy, Poľana zo Zvolena, program obohatil aj domáci nesúťažný folklórny súbor Borinka. Vzhľadom na epidemiologickú situáciu na festival do Nitry neprišli zástupcovia ani jedného zahraničného účastníka AN 2021 (Aurora Borealis z Ruska, Corvinus z Maďarska a Gaudeamus z Česka). Ocenenia a upomienkové predmety im organizátori zašlú. V závere Galaprogramu prišlo trochu napätia v podobe vyhlasovania víťazov a ocenených. Ceny im odovzdával prezident AN 2021 Miroslav Tvrdoň. Podľa hodnotenia medzinárodnej odbornej poroty, ktorá počas mája a júna online hodnotila súbormi zaslané videonahrávky súťažných choreografií, si titul Laureáta v kategórii domácich súťažiacich odniesol folklórny súbor Hornád z **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. V kategórii zahraničných vysokoškolských folklórnych súborov si svojím umením titul Laureáta vybojoval ruský súbor Aurora Borealis z Herzenskej štátnej pedagogickej univerzity v St. Petersburgu. Obaja laureáti popri iných upomienkových predmetoch od zástupcov organizátorov a spoluorganizátorov získali aj typickú cenu festivalu Akademická Nitra – ozembuch. Veľmi efektívny výraz s hlavou čerta mu prepožičal jeho tvorca - umelec Róbert Žilík.

Porotcovia účastníkom festivalu udelili aj ďalšie mimoriadne ceny. Folklórny súbor Borievka z Technickej univerzity v Košiciach si odniesol Cenu za funkčné využitie hudobných a tanečných prostriedkov v kontexte scénografie. Cena za vynikajúcu sólovú tanečnú a hudobnú interpretáciu zostala v Nitre zásluhou folklórneho súboru Ponitran z Univerzity Konštantína Filozofa. Ďalšou cenou – tentoraz za presvedčivé výtvarné a choreografické spracovanie tradičného materiálu – porota odmenila folklórny súbor Mladosť z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Cenu za tanečnú interpretáciu si odniesol folklórny súbor Corvinus z Univerzity Corvinus v Budapešti. Nápaditá choreografia s funkčným využívaním kompozičných princípov vyniesla Cenu aj folklórnemu súboru Ekonóm z Ekonomickej univerzity v Bratislave. Za túto choreografiu s názvom „Spod vysokej Poľany“ získala Cenu aj jej autorka - Lenka Šútorová-Konečná. Cenu sa rozhodla udeliť aj Folklorná únia na Slovensku – z rúk jej predsedu Štefana Zimu si ju prebral folklórny súbor Poľana z Technickej univerzity vo Zvolene za súťažný programový blok z Čierneho Balogu. Toto mesto a univerzita, ktoré na festivale zastupoval FS Poľana, by sa o rok mali stať ďalším organizátorom festivalu – tentoraz Akademického Zvolena 2022. Z rúk prezidenta AN 2021 Miroslava Tvrdoňa si štafetu festivalu v Nitre prevzal Branislav Olah, prorektor pre vonkajšie vzťahy Technickej univerzity vo Zvolene. Piatym júlom a Galaprogramom na námestí sa Akademická Nitra 2021 neskončila, ale vlastne začala. Šiesteho a siedmeho júla nasledujú dva súťažné večery Vitae discipulus, zostavené okrem iného aj zo súťažných choreografií folklórnych súborov, ktoré sa uskutočnia online (na www.akademickanitra.ukf.sk). Do konca júla bude zverejnený väčší dokument o priebehu AN 2021, ktorého súčasťou bude aj záznam Galaprogramu a odovzdávania cien a štafety.

Zdroj: Jana Černáková, Oddelenie médií UKF v Nitre, foto: JČ

Autor: Michal Šimonek

Foto: Akademická Nitra 2021 spoznala svojich víťazov: Laureátmi festivalu sú súbory Hornád a Aurora Borealis [↗](#)

📅 6. 7. 2021, 9:00, Zdroj: nitraden.sk [↗](#), Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Užívateľov za deň: 2 tis. GRP: 0,04 OTS: 0,00 AVE: 238,59 Eur

Spomedzi 16 súborov vybrala medzinárodná porota určila dvoch Laureátov. Tí okrem iného získali tradičný ozembuch s hlavou čerta.

V pondelok 5. júla podvečer patrilo Svätoplukovo námestie Akademickej Nitre 2021 – Galaprogramu a vyhlasovaniu víťazov. spoznali sme tak nových víťazov.

Oficiálnej časti festivalu predchádzala poludňajšia generálka folklórnych súborov v areáli Študentského domova Zobor.

Záver Galaprogramu na Svätoplukovom námestí. Foto: Jana Černáková, Oddelenie médií UKF v Nitre

Neskôr sa atmosféra spolu s dobrou náladou preniesli aj na Študentský domov Nitra, kde zástupcov účastníkov festivalu prijali a prihovorili sa im predstavitelia nitrianskych univerzít, Nitrianskeho samosprávneho kraja a Mesta Nitra – rektor UKF v Nitre Libor Vozár, primátor mesta Nitra Marek Hattas, Silvia Detvayová, vedúca Odboru kultúry a športu Úradu NSK a prorektor pre komunikáciu a prax SPU v Nitre Ivan Takáč.

Všetkých zúčastnených privítala riaditeľka Organizačného úseku AN 2021 Jana Depešová, ktorá podujatie moderovala.

Galaprogram Academia Universitas

Napokon sa aj na Svätoplukovom námestí uskutočnil aj samotný Galaprogram Academia Universitas. Svoje umenie tu divákovi predstavila časť folklórnych súborov – domáci Zobor, Gymnik a Technik z Bratislavy, Trnafčan z Trnavy, Poľana zo Zvolena, program obohatil aj domáci nesúťažný folklórny súbor Borinka.

Záver Galaprogramu na Svätoplukovom námestí. Foto: Jana Černáková, Oddelenie médií UKF v Nitre

Vzhľadom na epidemiologickú situáciu na festival do Nitry neprišli zástupcovia ani jedného zahraničného účastníka AN 2021 (Aurora Borealis z Ruska, Corvinus z Maďarska a Gaudeamus z Česka). Ocenenia a upomienkové predmety im organizátori zašlú.

Vyhlasovanie víťazov

V závere Galaprogramu prišlo trochu napätia v podobe vyhlasovania víťazov a ocenených. Ceny im odovzdával prezident AN 2021 Miroslav Tvrdoň.

Na snímke zástupcovia folklórnych súborov na prijatí v ŠD Nitra. Foto: Jana Černáková, Oddelenie médií UKF v Nitre

Podľa hodnotenia medzinárodnej odbornej poroty, ktorá počas mája a júna online hodnotila súbormi zaslané videonahrávky súťažných choreografií, si titul Laureáta v kategórii domácich súťažiacich odniesol folklórny súbor Hornád z **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

V kategórii zahraničných vysokoškolských folklórnych súborov si svojím umením titul Laureáta vybojoval ruský súbor Aurora Borealis z Herzenskej štátnej pedagogickej university v St. Petersburgu.

Vystupujúce folklórne súbory. Foto: Jana Černáková, Oddelenie médií UKF v Nitre

Foto: UKF v Nitre

Autor: simonaholkova

Na Akademickej Nitre sa predstaví 16 folklórnych súborov zo 4 krajín [📄](#)

📅 6. 7. 2021, 11:28, Zdroj: webmagazin.teraz.sk [📄](#), Autor: TASR, Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Užívateľov za deň: 1.6 tis. GRP: 0,04 OTS: 0,00 AVE: 206,70 Eur

"Nad medzinárodným akademickým festivalom neprofesionálnych folklórnych súborov Akademická Nitra 2021 prevzala záštitu prezidentka Zuzana Čaputová. "

TASR, dnes 11:26

Ilustračná snímka. Foto: TASR Lenka Krošláková

Odovzdaním štafety festivalu Akademická Nitra ďalšiemu organizátorovi, Technickej univerzite Zvolen, ktorá pripraví Akademický Zvolen 2022, sa v pondelok začal v Nitre 42. ročník medzinárodného akademického folklórneho festivalu. Súťažné choreografie predstaví 16 neprofesionálnych vysokoškolských folklórnych súborov zo štyroch krajín.

„Nasledujúce dva súťažné večery sa uskutočnia online 6. a 7. júla, hodnotiť ich bude sedemčlenná medzinárodná porota,“ informovala o tom Jana Černáková z Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, ktorá je spoluorganizátorom festivalu.

Porotcovia online zhodnotia súťažné choreografie zaslané vo forme videozáznamov folklórnych súborov zo Slovenska, z Česka, Maďarska a Ruska. Slovenské vysoké školy budú reprezentovať súbory Borievka (Technická univerzita v Košiciach), Čebrať (Katolícka univerzita v Ružomberku), Ekonóm (Ekonomická univerzita v Bratislave), Gymnik (Univerzita Komenského v Bratislave), Hornád (**Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**), Mladosť (Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici), Poľana (Technická univerzita vo Zvolene), Ponitran (Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre), Stavbár (Žilinská univerzita v Žiline), Technik (Slovenská technická univerzita v Bratislave), Torysa (Prešovská univerzita v Prešove), Trnaččan (Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave) a Zobor (Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre).

Nad medzinárodným akademickým festivalom neprofesionálnych folklórnych súborov Akademická Nitra 2021 prevzala záštitu prezidentka Zuzana Čaputová. Festival ako organizátori pripravujú Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR a Fond na podporu umenia, ktorý festival podporil z verejných zdrojov.

PREČÍTAJTE SI AJ:

Autor: TASR

Na Akademickej Nitre sa predstaví 16 folklórnych súborov zo 4 krajín [📄](#)

📅 6. 7. 2021, 10:11, Zdroj: skolske.sk [📄](#), Autor: TASR, Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Užívateľov za deň: 1.5 tis. GRP: 0,03 OTS: 0,00 AVE: 232,21 Eur

Hodnotiť ich bude sedemčlenná medzinárodná porota, informovala o tom Jana Černáková z Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, ktorá je spoluorganizátorom festivalu.

Nitra 6. júla (TASR) – Odovzdaním štafety festivalu Akademická Nitra ďalšiemu organizátorovi, Technickej univerzite Zvolen, ktorá pripraví Akademický Zvolen 2022, sa v pondelok začal v Nitre 42. ročník medzinárodného akademického folklórneho festivalu. Súťažné choreografie predstaví 16 neprofesionálnych vysokoškolských folklórnych súborov zo štyroch krajín.

„Nasledujúce dva súťažné večery sa uskutočnia online 6. a 7. júla, hodnotiť ich bude sedemčlenná medzinárodná porota,“ informovala o tom Jana Černáková z Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, ktorá je spoluorganizátorom festivalu.

Porotcovia online zhodnotia súťažné choreografie zaslané vo forme videozáznamov folklórnych súborov zo Slovenska, z Česka, Maďarska a Ruska. Slovenské vysoké školy budú reprezentovať súbory Borievka (Technická univerzita v Košiciach), Čebrať (Katolícka univerzita v Ružomberku), Ekonóm (Ekonomická univerzita v Bratislave), Gymnik (Univerzita Komenského v Bratislave), Hornád (**Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**), Mladosť (Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici), Poľana (Technická univerzita vo Zvolene), Ponitran (Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre), Stavbár (Žilinská univerzita v Žiline), Technik (Slovenská technická univerzita v Bratislave), Torysa (Prešovská univerzita v Prešove), Trnaččan (Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave) a Zobor (Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre).

Nad medzinárodným akademickým festivalom neprofesionálnych folklórnych súborov Akademická Nitra 2021 prevzala záštitu prezidentka Zuzana Čaputová. Festival ako organizátori pripravujú Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR a Fond na podporu umenia, ktorý festival podporil z verejných zdrojov.

Autor: TASR

Schválená regionálna stratégia má podporiť inovácie [↗](#)

📅 6. 7. 2021, 11:40, Zdroj: [obecne-noviny.sk](https://www.obecne-noviny.sk) [↗](#), Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Užívateľov za deň: 205 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 60,97 Eur

Na archívnej snímke predseda Košického samosprávneho kraja Rastislav Trnka. Snímka zdroj: (tasr).

Podporiť inovácie a inovačný ekosystém v kraji je cieľom Regionálnej inovačnej stratégie (RIS) Košického kraja. Zastupiteľstvo Košického samosprávneho kraja (KSK) ju schválilo na zasadnutí minulý týždeň.

„Je to veľký krok, keďže na národnej aj európskej úrovni sa čakalo na schválenie tejto stratégie. Práve samosprávne kraje sú entity, ktoré majú na starosti regionálny rozvoj a zvlášť inovácie. Integrovaným prvkom v rámci tohto projektu by malo byť Inovačné centrum Košického kraja (ICKK),“ uviedol predseda KSK Rastislav Trnka. Kraj podľa neho momentálne rokuje so Svetovou bankou a Európskou komisiou o podpore tohto projektu v rámci programu Catching-up Regions, určenom pre tzv. dobiehajúce regióny.

Úlohou ICKK bude koordinovať vývoj a zavádzanie inovácií a nových technológií do praxe. Vzniknúť by malo v areáli bývalej tabakovej továrne na Strojárskej ulici v Košiciach. „Verím, že sa nám podarí získať finančné prostriedky potrebné na rozbeh inovačného centra aj na nosný projekt Cassovia New Industry Cluster. Inovačné centrum chceme vybudovať po vzore Juhomoravského inovačného centra,“ povedal Trnka.

Krajskí poslanci v rámci RIS odobrili aj založenie a vstup kraja do Košického klastra nového priemyslu (Cassovia New Industry Cluster – CNIC). Hlavným cieľom projektu je rozvoj moderného a kreatívneho prostredia pre vznik inovatívnych spoločností so špičkovou technológiou. To by sa malo realizovať na základe spolupráce medzi univerzitami, ústavmi Slovenskej akadémie vied (SAV) a súkromnými high tech spoločnosťami. Medzi zakladajúcich členov združenia patria KSK, mesto Košice, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**), Technická univerzita v Košiciach (TUKE), Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie (UVLF) a Cassovia Discovery Park.

Autor: (tasr)

Autor: TASR

Fakulty a ústavy UPJŠ

Historickú zeleň sa podarilo zachrániť [📄](#)

📅 4. 7. 2021, 20:02, Relácia: **Televízne noviny**, Stanica: **Markíza**, Vydavateľ: **MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o.**, Sentiment: **Ambivalentný**, Téma: **Fakulty a ústavy UPJŠ**, Kľúčové slová: **Robert Gregorek**

GRP: 8,20 OTS: 0,08 AVE: 34644,91 Eur

Jaroslav Zápala, moderátor:

Viac ako storočie dotváral atmosféru v Mauzóleu grófa Andrásyho **a** potom ho zo dňa na deň zožrali húsenice, Krásnohorské Podhradie takmer prišlo o jednu zo svojich pamiatok. Odborníci však urobili aj nemožné **a** po roku sa zdá, že rastliny zachránili.

Veronika Tesáková, redaktorka:

Nenasýtne húsenice obsadili mauzóleum minulý rok **a** narobili tam poriadnu paseku, hrozilo, že živý plot, ktorý je pýchou tohto miesta už 120 rokov budú musieť jednoducho vyrezať.

Terézia Lüköová, sprievodkyňa:

Viac ako 22 rokov pracujem ako v mauzóleu, ale takéto niečo sa ešte nestalo **a** je to obrovská škoda, že sa to tak zničilo.

Veronika Tesáková, redaktorka:

Odborníci to však nez dali **a** po roku sa zdá, že živý plot z väčšej časti zachránili.

Judita Krajčiová, marketingová pracovníčka:

S potešením môžeme skonštatovať, že táto vonkajšia časť buxusovej výsadby je zachránená, v tejto vnútornej časti mauzólea tento buxus bol podľa metodických pokynov úplne zrezaný, aj tu vidno pekne výhonky, takže my stále dúfame, že aj tento porast sa obnoví.

Terézia Lüköová, sprievodkyňa:

Myslím si, že odborníci urobili kus svojej práce **a** všetci sa tešíme.

Veronika Tesáková, redaktorka:

Vijačka krušpánová útočí nenápadne, krík najskôr akoby len zoschol po tvarovaní nožnicami, postupne ale začnú miznúť listy alebo dokonca aj konáriky.

záhradník /odvysielané v roku 2017/:

Takto to vyzerá, keď vám napadne zospodu húsenica krušpán.

Veronika Tesáková, redaktorka:

Votrelec z Ázie trápi záhradníkov už niekoľko rokov **a** zrejme sa ho už nezbavíme.

Martin Suvák, entomológ:

Je to motýlik, ktorý u nás nie je pôvodný to znamená nemá dostatok prirodzených nepriateľov na to, aby tento druh bol potlačený.

Veronika Tesáková, redaktorka:

Kto chce pestovať krušpány musí jednoducho postrekať, je to však hra o čas, stačí jej totiž pár dní, aby zlikvidovala na čom ste vy roky dreli.

Martin Suvák, entomológ:

Dajú sa použiť voči nej v našich podmienkach aj biologické prostriedky, napríklad prípravky na báze *Bacillus thuringiensis* kurstaki, to je taký šetrný postup alebo klasické pesticídy voči motýlím škodcom.

Veronika Tesáková, redaktorka:

Rastlinu však treba denne sledovať **a** pri prvom náznaku neželaných hostí okamžite reagovať, húsenica motýľa ma aj tri generácie, čiže pozorný treba byť od jari až do jesene.

Karol Slocík, záhradník /odvysielané v roku 2019/:

Treba to dobre aj zvnútra prestreknúť, aby sa vlastne ten postrek dostal všade aj, lebo tá vijačka žije hlavne vnútri v tom kre, kde ju nevidíme, čiže treba sa dostať až k nej.

Robert Gregorek, botanik:

Nie **pre** každého je jednoduché takto intenzívne sa starať o krušpány **a** do istej miery asi útlm jeho pestovania nás čaká.

Veronika Tesáková, redaktorka:

Toto by mohla byť jeho odolnejšia náhrada.

Robert Gregorek, botanik:

Cezmína *ilex crenata*, ktorá má drobné lístky, je stále zelená, znáša **a** pomerne aj dobre ocení pravidelný strih, takže to by bol asi môj základný tip.

Veronika Tesáková, redaktorka:

Jozef Demeter, Marián Ujházy **a** Veronika Tesáková, Televízia Markíza

Sclerosis multiplex – ochorenie mladých

7. 7. 2021, Zdroj: **Magazín zdravia**, Strana: 25, Vydavateľ: **Petit Press**, Autor: **bm**, Sentiment: **Negatívny**, Téma: **Fakulty a ústavy UPJŠ**, Kľúčové slová: **LF UPJŠ**

Vytlačených: 8 256 ks GRP: 1,73 OTS: 0,02 AVE: 731,63 Eur

Podľa odborníkov je dôležité, aby sa pacienti so sclerosis multiplex začali liečiť včas – najneskôr do dvoch rokov od nástupu ochorenia. Alarmujúce je, že „esemka“, ako pacienti chorobu familiárne volajú, sa týka najmä mladých ľudí medzi 20. a 30. rokom života.

Čím neskoršia je diagnostika a liečba, tým majú pacienti horšiu prognózu. Stávajú sa so ciáloekonomickou záťažou pre štát, sú odkázaní na pomoc blízkych a vytrhnutí z bežného života často prichádzajú o zamestnanie a kontakt s okolitým svetom. Len 48 % pacientov s diagnostikovanou sclerosis multiplex je zamestnaných a rovnaké percento má prístup k rehabilitačnej zdravotnej starostlivosti. Práve rehabilitácia je dôležitou súčasťou liečebného procesu, upozorňujú odborníci.

slová pacientKy

„Sclerosis multiplex mi diagnostikovali v mojich 24 rokoch počas štúdia na vysokej škole. **Vysokoškolské** štúdium som dokončila aj vďaka skoršej diagnostike a nasadeniu liečby. Pravdou je, že hľadať si zamestnanie je pre pacienta s roztrúsenou sklerózou alebo akýmkoľvek iným znevýhodnením náročné. Vyžaduje to veľkú mieru tolerancie od zamestnávateľa. Ja, našťastie, pracujem a som za to vďačná,“ hovorí pacientka Barbora Strašíková. Zároveň dodáva: „Viem, že mladých ľudí s príznakmi ochorenia je na Slovensku viac. Je preto dôležité, aby nepodceňovali prvé symptómy ochorenia a vyhľadali pomoc včas. Roztrúsená skleróza je ochorením mladých ľudí a ich život závisí od toho, ako rýchlo za začnú liečiť.“

Rozdiely v eú

Napriek tomu, že Európska únia združujúca 27 členských krajín sa snaží o jednotnú harmonizovanú zdravotnú politiku, prístup k diagnostike, liečbe či rehabilitačnej starostlivosti je v jednotlivých krajinách značne odlišný. Podľa prieskumov sa v roku 2018 liečilo liekmi len 57 percent pacientov s týmto ochorením. Finančné problémy a preplácanie dostupnej a modernej liečby sú totiž hlavnou bariérou v zlepšení starostlivosti o pacientov. Problémom je aj zdĺhavé uvádzanie nových inovatívnych terapií na jednotlivé trhy v rámci členských krajín EÚ.

Rehabilitačná starostlivosť

Obrovské rozdiely sú aj v oblasti rehabilitačnej zdravotnej starostlivosti. Až 52 percent pacientov v Európe nemá prístup k fyzickej rehabilitácii, čo následne zhoršuje ich zdravotný stav. „Pacienti so sclerosis multiplex, ktorým nie je včas poskytnutá efektívna liečba, súčasťou ktorej by mala byť aj rehabilitácia, sa veľmi rýchlo stávajú neschopnými pracovať a starať sa o seba – ostávajú odkázaní na pomoc rodinných príslušníkov a predstavujú pre štát zvýšené ekonomické náklady,“ upozorňuje prof. MUDr. Zuzana Gdovinová, CSc., FESO, FEAN, prezidentka Slovenskej neurologickej spoločnosti a prednostka Neurologickej kliniky LF UPJŠ a UNLP v Košiciach.

Komplexný prístup

Optimálny manažment pacientov so sclerosis multiplex by mal presahovať z oblasti zdravotníckej starostlivosti do oblasti **vzdelávania**, zamestnanosti a sociálnej starostlivosti. „Krajiny, ktoré nepodporia zamestnanosť pacientov so sclerosis multiplex a ich opatrovateľov na to v konečnom dôsledku doplatia vyššími nákladmi na zdravotnú starostlivosť a sociálnu podporu,“ hovorí prof. Gdovinová. Prognóza zdravotného stavu, kvalita a dĺžka života pacientov pritom závisí od toho, ako rýchlo im je stanovená diagnóza a nasadená liečba. „Stanovenie diagnózy nie je vôbec ľahké, keďže prvé príznaky sclerosis multiplex môžu byť rôznorodé, a preto tomuto ochoreniu hovoríme aj choroba „tisícich tvárí“, vysvetľuje Jarmila Fajnorová, prezidentka Slovenského zväzu sclerosis multiplex. Presné príčiny ochorenia nie sú známe, avšak pravdepodobne sú to genetické faktory, vírusy, vplyv vonkajšieho prostredia či vzdialenosť od rovníka. „Platí, že čím bližšie k rovníku žijeme, tým menej chorých na stotisíc obyvateľov zaznamenávame. Súvisí to najmä s vitamínom D a podielom slnečného žiarenia,“ dodáva Jarmila Fajnorová.

podceňovanie symptómov

Najčastejším problémom včasnej diagnostiky býva podceňovanie alebo zlé vyhodnotenie symptómov, ako je napríklad pretrvávajúce trpnutie končatín, závraty či nevysvetliteľná únava. Až výraznejšie symptómy, ako poruchy zraku, výslovnosti, slabosť končatín či problémy s chôdzou privedú pacienta k lekárovi. „Prístup lekárov, modernejšie diagnostické a liečebné metódy a existencia špecializovaných SM centier dnes výrazne zlepšujú zdravotnú starostlivosť o pacientov so sclerosis multiplex. Pacienti by preto nemali podceňovať možné príznaky ochorenia a v prípade pochybností o svojom zdravotnom stave by mali rozhodne čím skôr navštíviť lekára,“ hovorí MUDr. Marianna Vitková PhD., predsedníčka Sekcie sclerosis multiplex Slovenskej neurologickej spoločnosti a neurologička Neurologickej kliniky LF UPJŠ a UNLP v Košiciach.

diagnostické metódy

Určeniu diagnózy výrazne pomáha magnetická rezonancia, vyšetrenie mozgovomiechového moku a evokovaných potenciálov, predovšetkým zrakových. Práve skorá diagnostika a včasné nasadenie efektívnej liečby sú základným kameňom úspechu kvalitného života pacientov s diagnostikovanou sklerózou. „Najlepšie výsledky dosahujú pacienti, ktorým bola podaná efektívna liečba do dvoch rokov od diagnostiky ochorenia, upozorňuje MUDr. Marianna Vitková, PhD.

Autor: (bm)

Univerzitné pracoviská

5. júla podvečer patrilo Svätoplukovo námestie Akademickej Nitre 2021 [↗](#)

📅 6. 7. 2021, 21:29, Zdroj: nitralive.sk [↗](#), Autor: Michal Šimonek, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzitné pracoviská, Kľúčové slová: študentský domov
Užívateľov za deň: 26.6 tis. GRP: 0,59 OTS: 0,01 AVE: 253,59 Eur

Prosím, ohodnoťte

Akademická Nitra 2021 už pozná svojich víťazov. Medzinárodná porota určila spomedzi 16 súborov dvoch Laureátov, ktorí okrem iného získali tradičný ozembuch s hlavou čerta. Udelila tiež ďalšie mimoriadne ocenenia.

Pondelok 5. júla podvečer patrilo Svätoplukovo námestie Akademickej Nitre 2021 – Galaprogramu a vyhlasovaniu víťazov. Podujatiu prialo nielen ideálne počasie ale aj divácka kulisa - zaplnené hľadisko búrlivým potleskom odmenilo dynamické vystúpenia folkloristov i zástupcov ocenených súborov.

Oficiálnej časti festivalu predchádzala poludňajšia generálka folklórnych súborov v areáli **Študentského domova** Zobor. Nadšenie a dobrá nálada sa preniesla o 14. h aj na **Študentský domov** Nitra, kde zástupcov účastníkov festivalu prijali a prihovorili sa im predstavitelia nitrianskych univerzít, Nitrianskeho samosprávneho kraja a Mesta Nitra - rektor UKF v Nitre Libor Vozár, primátor prorektor účastnených privítala riaditeľka Organizačného úseku AN 2021 Jana Depešová, ktorá podujatie moderovala.

Súčasťou prijatia zástupcov folklórnych súborov bolo aj odovzdanie Diplomov za účasť na Akademickej Nitre 2021 – spolu s upomienkovými darčekom od oboch univerzít, NSK a Mesta Nitra si ich zástupcovia súborov prebrali z rúk prezidenta AN 2021 a prorektora pre vonkajšie vzťahy a sociálne veci Miroslava Tvrdoňa.

Príjemne uvoľnená atmosféra sa z ŠD Nitra presunula aj na Svätoplukovo námestie, kde sa uskutočnil Galaprogramom Academia Universitas. Svoje umenie tu divákovi predstavila časť folklórnych súborov – domáci Zobor, Gymnik a Technik z Bratislavy, Trnafačan z Trnavy, Poľana zo Zvolena, program obohatil aj domáci nesúťažný folklórny súbor Borinka. Vzhľadom na epidemiologickú situáciu na festival do Nitry neprišli zástupcovia ani jedného zahraničného účastníka AN 2021 (Aurora Borealis z Ruska, Corvinus z Maďarska a Gaudeamus z Česka). Ocenenia a upomienkové predmety im organizátori zašlú. V závere Galaprogramu prišlo trochu napätia v podobe vyhlasovania víťazov a ocenených. Ceny im odovzdával prezident AN 2021 Miroslav Tvrdoň. Podľa hodnotenia medzinárodnej odbornej poroty, ktorá počas mája a júna online hodnotila súbormi zaslané videonahrávky súťažných choreografií, si titul Laureáta v kategórii domácich súťažiacich odniesol folklórny súbor Hornád z Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. V kategórii zahraničných vysokoškolských folklórnych súborov si svojím umením titul Laureáta vybojoval ruský súbor Aurora Borealis z Herzenskej štátnej pedagogickej university v St. Petersburgu. Obaja laureáti popri iných upomienkových predmetoch od zástupcov organizátorov a spoluorganizátorov získali aj typickú cenu festivalu Akademická Nitra – ozembuch. Veľmi efektívny výraz s hlavou čerta mu prepožičal jeho tvorca - umelec Róbert Žilík.

Porotcovia účastníkom festivalu udelili aj ďalšie mimoriadne ceny. Folklórny súbor Borievka z Technickej univerzity v Košiciach si odniesol Cenu za funkčné využitie hudobných a tanečných prostriedkov v kontexte scénografie. Cena za vynikajúcu sólovú tanečnú a hudobnú interpretáciu zostala v Nitre zásluhou folklórneho súboru Ponitran z Univerzity Konštantína Filozofa. Ďalšou cenou – tentoraz za presvedčivé výtvarné a choreografické spracovanie tradičného materiálu – porota odmenila folklórny súbor Mladosť z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Cenu za tanečnú interpretáciu si odniesol folklórny súbor Corvinus z Univerzity Corvinus v Budapešti. Nápaditá choreografia s funkčným využívaním kompozičných princípov vyniesla Cenu aj folklórnemu súboru Ekonóm z Ekonomickej univerzity v Bratislave. Za túto choreografiu s názvom „Spod vysokej Poľany“ získala Cenu aj jej autorka - Lenka Šútorová-Konečná. Cenu sa rozhodla udeliť aj Folklórna únia na Slovensku – z rúk jej predsedu Štefana Zimu si ju prebral folklórny súbor Poľana z Technickej univerzity vo Zvolene za súťažný programový blok z Čierneho Balogu. Toto mesto a univerzita, ktoré na festivale zastupoval FS Poľana, by sa o rok mali stať ďalším organizátorom festivalu – tentoraz Akademického Zvolena 2022. Z rúk prezidenta AN 2021 Miroslava Tvrdoňa si štafetu festivalu v Nitre prevzal Branislav Olah, prorektor pre vonkajšie vzťahy Technickej univerzity vo Zvolene. Piatym júlom a Galaprogramom na námestí sa Akademická Nitra 2021 neskončila, ale vlastne začala. Šiesteho a siedmeho júla nasledujú dva súťažné večery Vitae discipulus, zostavené okrem iného aj zo súťažných choreografií folklórnych súborov, ktoré sa uskutočnia online (na www.akademickanitra.ukf.sk). Do konca júla bude zverejnený väčší dokument o priebehu AN 2021, ktorého súčasťou bude aj záznam Galaprogramu a odovzdávania cien a štafety.

Zdroj: Jana Černáková, Oddelenie médií UKF v Nitre, foto: JČ

Autor: Michal Šimonek

Foto: Akademická Nitra 2021 spoznala svojich víťazov: Laureátmi festivalu sú súbory Hornád a Aurora Borealis [↗](#)

📅 6. 7. 2021, 9:00, Zdroj: nitraden.sk [↗](#), Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzitné pracoviská, Kľúčové slová: študentský domov

Užívateľov za deň: 2 tis. GRP: 0,04 OTS: 0,00 AVE: 238,59 Eur

Spomedzi 16 súborov vybrala medzinárodná porota určila dvoch Laureátov. Tí okrem iného získali tradičný ozembuch s hlavou čerta.

V pondelok 5. júla podvečer patrilo Svätoplukovo námestie Akademickej Nitre 2021 – Galaprogramu a vyhlasovaniu víťazov. spoznali sme tak nových víťazov.

Oficiálnej časti festivalu predchádzala poludňajšia generálka folklórnych súborov v areáli **Študentského domova** Zobor.

Záver Galaprogramu na Svätoplukovom námestí. Foto: Jana Černáková, Oddelenie médií UKF v Nitre

Neskôr sa atmosféra spolu s dobrou náladou preniesli aj na **Študentský domov** Nitra, kde zástupcov účastníkov festivalu prijali a prihovorili sa im predstavitelia nitrianskych univerzít, Nitrianskeho samosprávneho kraja a Mesta Nitra – rektor UKF v Nitre Libor Vozár, primátor mesta Nitra Marek Hattas, Silvia Detvayová, vedúca Odboru kultúry a športu Úradu NSK a prorektor pre komunikáciu a prax SPU v Nitre Ivan Takáč.

Všetkých zúčastnených privítala riaditeľka Organizačného úseku AN 2021 Jana Depešová, ktorá podujatie moderovala.

Galaprogram Academia Universitas

Napokon sa aj na Svätoplukovom námestí uskutočnil aj samotný Galaprogram Academia Universitas. Svoje umenie tu divákovi predstavila časť folklórnych súborov – domáci Zobor, Gymnik a Technik z Bratislavy, Trnafčan z Trnavy, Poľana zo Zvolena, program obohatil aj domáci nesúťažný folklórny súbor Borinka.

Záver Galaprogramu na Svätoplukovom námestí. Foto: Jana Černáková, Oddelenie médií UKF v Nitre

Vzhľadom na epidemiologickú situáciu na festival do Nitry neprišli zástupcovia ani jedného zahraničného účastníka AN 2021 (Aurora Borealis z Ruska, Corvinus z Maďarska a Gaudeamus z Česka). Ocenenia a upomienkové predmety im organizátori zašlú.

Vyhlasovanie víťazov

V závere Galaprogramu prišlo trochu napätia v podobe vyhlasovania víťazov a ocenených. Ceny im odovzdával prezident AN 2021 Miroslav Tvrdoň.

Na snímke zástupcovia folklórnych súborov na prijatí v ŠD Nitra. Foto: Jana Černáková, Oddelenie médií UKF v Nitre

Podľa hodnotenia medzinárodnej odbornej poroty, ktorá počas mája a júna online hodnotila súbormi zaslané videonahrávky súťažných choreografií, si titul Laureáta v kategórii domácich súťažiacich odniesol folklórny súbor Hornád z Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach.

V kategórii zahraničných vysokoškolských folklórnych súborov si svojím umením titul Laureáta vybojoval ruský súbor Aurora Borealis z Herzenskej štátnej pedagogickej university v St. Petersburgu.

Vystupujúce folklórne súbory. Foto: Jana Černáková, Oddelenie médií UKF v Nitre

Foto: UKF v Nitre

Autor: simonaholkova

Schválená regionálna stratégia má podporiť inovácie [↗](#)

📅 6. 7. 2021, 11:40, Zdroj: obecne-noviny.sk [↗](#), Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzitné pracoviská, Kľúčové slová: Cassovia New Industry Cluster, CNIC

Užívateľov za deň: 205 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 60,97 Eur

Na archívnej snímke predseda Košického samosprávneho kraja Rastislav Trnka. Snímka zdroj: (tasr).

Podporiť inovácie a inovačný ekosystém v kraji je cieľom Regionálnej inovačnej stratégie (RIS) Košického kraja. Zastupiteľstvo Košického samosprávneho kraja (KSK) ju schválilo na zasadnutí minulý týždeň.

„Je to veľký krok, keďže na národnej aj európskej úrovni sa čakalo na schválenie tejto stratégie. Práve samosprávne kraje sú entity, ktoré majú na starosti regionálny rozvoj a zvlášť inovácie. Integrovaným prvkom v rámci tohto projektu by malo byť Inovačné centrum Košického kraja (ICKK),“ uviedol predseda KSK Rastislav Trnka. Kraj podľa neho momentálne rokuje so Svetovou bankou a Európskou komisiou o podpore tohto projektu v rámci programu Catching-up Regions, určenom pre tzv. dobiehajúce regióny.

Úlohou ICKK bude koordinovať vývoj a zavádzanie inovácií a nových technológií do praxe. Vzniknúť by malo v areáli bývalej tabakovej továrne na Strojárskej ulici v Košiciach. „Verím, že sa nám podarí získať finančné prostriedky potrebné na rozbeh inovačného centra aj na nosný projekt **Cassovia New Industry Cluster**. Inovačné centrum chceme vybudovať po vzore Juhomoravského inovačného centra,“ povedal Trnka.

Krajskí poslanci v rámci RIS odobrili aj založenie a vstup kraja do Košického klastra nového priemyslu (**Cassovia New Industry Cluster** – **CNIC**). Hlavným cieľom projektu je rozvoj moderného a kreatívneho prostredia pre vznik inovatívnych spoločností so špičkovou technológiou. To by sa malo realizovať na základe spolupráce medzi univerzitami, ústavmi Slovenskej akadémie vied (SAV) a súkromnými high tech spoločnosťami. Medzi zakladajúcich členov združenia patria KSK, mesto Košice, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ), Technická univerzita v Košiciach (TUKE), Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie (UVLF) a Cassovia Discovery Park.

Autor: (tasr)

Autor: TASR